

This question paper contains 4 printed pages]

A—95—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

(CBCS Pattern)

MILITARY SCIENCE

Paper I

(History of Indian War Techniques)

(MCQ & Theory)

(Friday, 12-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :- (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. (i) is one of National Epic. 10
(a) Mahabharat (b) Bhagvadgita
(c) Shakuntal (d) Meghdoot
..... हे एक राष्ट्रीय महाकाव्य आहे.
(a) महाभारत (b) भगवद्गीता
(c) शांकुताल (d) मेघदूत
- (ii) explained the concept of Defence and Security.
(a) Porus (b) Ashok
(c) Shashigupta (d) Kautilya

P.T.O.

- ने संरक्षण आणि सुरक्षा संकल्पना स्पष्ट केली.
- (a) पौरुष (b) अशोक
(c) शशांगुप्त (d) कौटिल्य
- (iii) won the First Battle of Tarain.
- (a) Bhimdev (b) Prithviraj Chauhan
(c) Mohammed Ghori (d) Mohammed Ghazni
- ने पहिली तराईन लढाई जिंकली.
- (a) भीमदेव (b) पृथ्वीराज चौहान
(c) महमंद घोरी (d) महमंद गझनी
- (iv) is a Defensive Weapon.
- (a) Spear (b) Tank
(c) L.M.G. (d) Shield
- हे वचावात्मक शस्त्र आहे.
- (a) भाला (b) रणगाडा
(c) एल.एम.जी. (d) डल
- (v) Alexander defeated
- (a) Ambhi (b) Ibrahim Lodi
(c) Porus (d) Babur
- चा अलेक्झांडरने पराभव केला.
- (a) आंभी (b) इब्राहीम लोदी
(c) पौरुष (d) बाबर
- (vi) is/are principle/s of War.
- (a) Organization (b) Security
(c) War Marching (d) All of none
- हे युद्धाचे तत्व आहे.
- (a) संगठन (b) सुरक्षा
(c) युद्ध संचालन (d) यापैकी नाही

(vi) _____ was not in Feroz military organisation.

(a) Camel Force	(d) Cavalry
(c) Chariots	(e) Infantry

_____ वा फेरुजना के सैनिक संगठन में नहीं था।

(a) घोड़े	(d) पैदल सैनिक
(c) चरवाहे	(e) सवार

(vii) Identify the correct name related to battle of Sammarat :

(a) Ibrahim Khan Lodi	(d) Babbar
(c) Mohammed Ghazni	(e) Mohammed Ghori

समरकंद लड़ाई संबंधित सही नाम चुनिए :

(a) इब्राहिम खान लोदी	(d) बबर
(c) मुहम्मद गजनवी	(e) मुहम्मद गुरी

(ix) Find the odd principle of war :

(a) Morale	(d) Leadership
(c) Security	(e) Ideology

असंबंधी युद्धकला चुनिए :

(a) मनोबल	(d) नेतृत्व
(c) सुरक्षा	(e) विचारधारा

(x) Find the odd man out :

(a) Rama	(d) Arjun
(c) Ravan	(e) Hanuman

असंबंधी व्यक्ति चुनिए :

(a) राम	(d) अर्जुन
(c) रावण	(e) हनुमान

Theory

2. Discuss in detail battle of Tebbani.
तेबनी लढाईविषयी सविस्तर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain Kautilya's war philosophy.
काँटिल्याचे युद्ध तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.

3. Write in detail battle of Somnath.
सोमनाथ लढाईविषयी सविस्तर लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the battle of Terain-I.
पहिली तराईन लढाई स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :
- (i) Concept of Defence and Security
 - (ii) Rajput Military System
 - (iii) Battle of Terain-II
 - (iv) Battle of Panipat-I.

दोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) संरक्षण आणि सुरक्षा संकल्पना
- (ii) राजपूत सैन्य संगठन
- (iii) दुसरी तराईन लढाई
- (iv) पहिली पानिपत लढाई.

This question paper contains 2 printed pages|

A—40—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) (Regular) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

MILITARY SCIENCE

Paper I

(National Security)

(Wednesday, 16-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :—Attempt All questions.

सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Explain the meaning and concept of National Security. 15

राष्ट्रीय सुरक्षेचा अर्थ आणि संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Which is the internal threats to India's National Security ? Explain it.

भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षेला असणारे अंतर्गत धोके कोणते आहेत ? ते स्पष्ट करा.

2. Explain the relations between India and Pakistan. 15

भारत आणि पाकिस्तान मधील संबंध स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of Military relations between India and Russia.

भारत आणि रशिया मधील लष्करी संबंधाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

A—40—2019

3. Write short notes on :

5

थोडक्यात टिपा लिहा :

(A) Any one :

(i) Kinds of National Security

(ii) India and West Asia

(अ) कोणतेही एक :

(i) राष्ट्रीय सुरक्षेचे प्रकार

(ii) भारत आणि पश्चिम आशिया

(B) Any one :

5

(i) India and Indian Ocean

(ii) India-USA Military Relations

(ब) कोणतेही एक :

(i) भारत आणि हिंदी महासागर

(ii) भारत-अमेरिका लष्करी संबंध

This question paper contains 4 printed pages]

B—108—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (First Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(Old Course)

MILITARY SCIENCE

Paper I

(History of Indian War Techniques)

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 16-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

10

1. (1) There were types of war in Epic period.

(A) Four

(B) Five

(C) Two

(D) Three

महाकाव्य काळात युद्धाचे प्रकार होते.

(A) चार

(B) पाच

(C) दोन

(D) तीन

(2) The battle of Jhelum was fought in

(A) B.C. 334

(B) B.C. 326

(C) B.C. 330

(D) B.C. 356

झेलमची लढाई साली झाली.

(A) इ.स.पू. 334

(B) इ.स.पू. 326

(C) इ.स.पू. 330

(D) इ.स.पू. 356

P.T.O.

- (3) is a National Epic.
 (A) Ramayana (B) Meghdoot
 (C) Shakuntal (D) Bhagwatgeeta
 हे राष्ट्रीय महाकाव्य आहे.
 (A) रामायण (B) मेघदूत
 (C) शाकुंतल (D) भगवद्गीता
- (4) The first battle of Panipat was fought in the year
 (A) 1526 (B) 1530
 (C) 1206 (D) 1504
 पानिपतची पहिली लढाई मध्ये झाली.
 (A) 1526 (B) 1530
 (C) 1206 (D) 1504
- (5) defined the interstate relation theory.
 (A) Pours (B) Chandragupta
 (C) Ashok (D) Kautilya
 ने आंतरराज्य संबंध सिद्धांत मांडला.
 (A) पौरस (B) चंद्रगुप्त
 (C) अशोक (D) कौटिल्य
- (6) Who used Artillery in India first time ?
 (A) Gazani (B) Alexander
 (C) Babar (D) Ghouri
 भारतात सर्वप्रथम तोफखान्याचा वापर कोणी केला ?
 (A) गझनी (B) अलेक्झांडर
 (C) बाबर (D) घौरी

- (7) How many types of forts are explained by Kautilya ?
 (A) Two (B) Six
 (C) Five (D) Four
- कौटिल्याने किल्ल्यांचे किती प्रकार सांगितले आहेत ?
 (A) दोन (B) सहा
 (C) पाच (D) चार
- (8) was the father of Alexander.
 (A) Plato (B) Philip
 (C) Darius (D) Aristotle
- हे अलेक्झांडरचे वडील होते.
 (A) प्लेटो (B) फिलीप
 (C) डॅरियस (D) अरिस्टॉटल
- (9) was the main reason of Battle of Tarrain.
 (A) Bhatinda Fort (B) Multan
 (C) Ajmer (D) Somnath Temple
- हे तराईनच्या लढाईचे मुख्य कारण होते.
 (A) भटींडा किल्ला (B) मुलतान
 (C) अजमेर (D) सोमनाथ मंदिर
- (10) The battle of Sorati Somnath was fought in year :
 (A) 1025 (B) 1026
 (C) 1191 (D) 1526
- सोरटी सोमनाथची लढाई साली झाली.
 (A) 1025 (B) 1026
 (C) 1191 (D) 1526

(4)

WT

Theory

2. Explain the types of war in Epic period. 10
 महाकाव्यकाळातील युद्धाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 Or
 (किंवा)
- Explain the Interstate relation theory of Kautilya.
 कौटिल्याचा आंतरराज्य संबंध सिद्धांत स्पष्ट करा. 10
3. Describe the battle of Jhelum. 10
 झेलमच्या लढाईचे वर्णन करा.
 Or
 (किंवा)
- Explain the battle of Panipat-I. 10
 पानीपतची पहिली लढाई स्पष्ट करा.
4. Write notes on (any two) : 10
 (i) Kautilya Forts
 (ii) Battle of Tarrain-I
 (iii) Sorati Somnath
 (iv) Pouras.
 टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :
 (i) कौटिल्य किल्ले
 (ii) तराईनची पहिली लढाई
 (iii) सोरटी सोमनाथ
 (iv) पौरस.

SWAMI VIVEKANAND MAHAVIDYALAYA
MUKRAMABAD TO. MUKHED, DIST. NANDED
College code 152

Name of the Examination : Summer Examination – 2020					
Name of Subject:			MILITARY SCIENCE		
Class:		BA First Year		Semester :	I
Paper title and Paper no (as examination per time table):			National Security - I (CBCS New)		
Time:	01 Hours	Date:	04/12/2020	Maximum Marks:	40

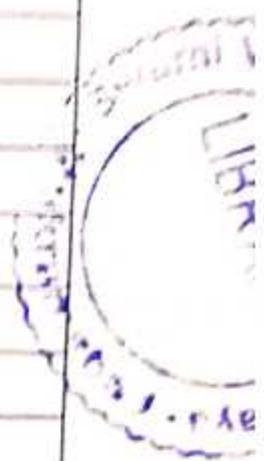
- N.B.:- i) Attempt All questions.
ii) All questions carry equal marks.
i) सर्व प्रश्न सोडवा.
ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1.	राष्ट्रीय सुरक्षेचे किती प्रकार आहेत?				
	A	दोन			
	B	तीन			
	C	चार			
	D	पाच			
2	राष्ट्रीय सुरक्षे संदर्भात कोणते घटक महत्वपूर्ण ठरतो?				
	A	सैन्याची सामरिक क्षमता			
	B	नैसर्गिक साधन सामुग्रीची उपलब्धता			
	C	आर्थिक व राजकिय स्थिती			
	D	वरील पैकी सर्व			
3	ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल 2017 च्या रिपोर्ट नुसार जागतीक भ्रष्टाचाराच्या यादीत भारताचा किती क्रमांक आहे.				
	A	76			
	B	79			
	C	67			
	D	81			
4	पुढील पैकी भारतात अन्न टंचाईचे कारण कोणते आहे?				
	A	दुष्काळ			
	B	पवसाचे प्रमाण कमी			
	C	आर्थिक अस्थैर्य			
	D	वरील पैकी सर्व			

5	'अन्न सुरक्षा' या शब्दाचा सर्व प्रथम उच्चार कोणत्या वर्षी करण्यात आला?	
	A	1948
	B	1974
	C	1996
	D	2001
6	भारत-पाकिस्तान मध्ये ताश्कंद करार कोणत्या वर्षी झाला?	
	A	10 जानेवारी 1966
	B	28 जून 1972
	C	19 सप्टेंबर 1960
	D	1 जानेवारी 1949
7	भारत-रशिया मध्ये 20 वर्षीय मैत्री करार कोणत्या वर्षी झाला?	
	A	26 ऑक्टोबर 1964
	B	16 डिसेंबर 1965
	C	9 ऑगस्ट 1971
	D	16 डिसेंबर 1972
8	ओपेक या संघटनेची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?	
	A	1949
	B	1954
	C	1960
	D	1978
9	पश्चिम आशियाई राष्ट्रांची तेल निर्यात करणारी संघटना आहे.	
	A	ओपेक
	B	आशियान
	C	पूर्व बगदाद संधी
	D	युरोपीयन युनियन
10	भारताने रशिया कडून कोणती विमाने खरेदी केली?	
	A	मिराज 2000
	B	सुखोई एम के 30
	C	जग्वार
	D	राफेल

11	भारत-अमेरिके मध्ये आण्विक 123 करार कोणत्या वर्षी झाला?	
	A	26 सप्टेंबर 2001
	B	1 जानेवारी 2010
	C	18 जुलै 2005
	D	18 ऑगस्ट 2008
12	दिगो गार्सीया बेट कोणत्या महासागरात आहे.	
	A	हिंदी महासागर
	B	पॅसिफिक महासागर
	C	अरबी समुद्र
	D	दक्षिण चिन महासागर
13	आसियान संघटनेचे किती देश सदस्य आहेत?	
	A	29
	B	08
	C	115
	D	10
14	भारत-चिन यांच्या मध्ये कोणत्या वर्षी युद्ध झाले?	
	A	1947
	B	1962
	C	1965
	D	1971
15	आसियान संघटनेची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?	
	A	1950
	B	1954
	C	1960
	D	1985
16	फरक्का धरणचा वाद कोणत्या देशांशी संबंधित आहे.	
	A	भारत-चिन
	B	भारत-पाकिस्तान
	C	भारत-बांग्लादेश
	D	भारत-म्यानमार

17	आसियान भारत शिखर सम्मेलन नवी दिल्ली येथे कोणत्या वर्षी झाले	
	A	2018
	B	2014
	C	2016
	D	2020
18	भारत-म्यानमार मध्ये किती किलोमीटरची सिमारेषा आहे?	
	A	1600 कि.मी.
	B	2600 कि.मी.
	C	1300 कि.मी.
	D	900 कि.मी.
19	आसियान संघटनेची स्थापना कोणत्या देशात करण्यात आलेली आहे?	
	A	कंबोडिया
	B	व्हियतनाम
	C	थायलंड
	D	इंडोनेशिया
20	आशियान संघटनेचे मुख्यालय कोठे आहे?	
	A	वियतनाम
	B	थायलंड
	C	इंडोनेशिया
	D	सिंगापूर
21	जम्मू-काश्मिर मधील 370 कलम कोणत्या वर्षी रद्द करण्यात आले?	
	A	15 ऑगस्ट 1947
	B	26 जानेवारी 1950
	C	5 ऑगस्ट 2019
	D	26 जुलै 1999
22	गलवान घाटी कोणत्या दोन देशांमधील वाद आहे?	
	A	भारत-बांग्लादेश
	B	भारत-पाकिस्तान
	C	भारत-चिन
	D	भारत-म्यानमार

23	भारतारा हिंदी महारागसचा किती किलोमिटरचा किनाया लागला आहे?	
	A	1900 कि.मी.
	B	7500 कि.मी.
	C	9500 कि.मी.
	D	3500 कि.मी.
24	पीपल्स वॉर ग्रुप ही कशा प्रकारची संघटना आहे?	
	A	नक्षलवादी
	B	दहशवादी
	C	विप्लववादी
	D	वरील सर्व
25	ओसामा बिन लादेन कुठे मारला गेला.	
	A	अफगाणिस्तान
	B	मलेशिया
	C	दक्षिण आफ्रिका
	D	पाकिस्तान
26	स्वातंत्र्यानंतर भारत-अमेरिका संबंध कशा पध्दतीने राहिले आहेत.	
	A	सहकार्य
	B	जवळीकतेचे
	C	चढ-उताराचे
	D	युध्दजन्य
27	भारताकडून सर्जिकल स्ट्राइक कोणत्या देशा विरोधात करण्यात आली	
	A	मलेशिया
	B	दक्षिण आफ्रिका
	C	बांग्लादेश
	D	पाकिस्तान
28	मॅकमाहन रेषा कोणत्या दोन देशां दरम्यान आहे.	
	A	भारत-पाकिस्तान
	B	भारत-चीन
	C	भारत-नेपाळ
	D	भारत-बांग्लादेश

29	कोणते राज्य दहशतवादी कारवायांनी प्रभावित आहे.	
	A	जम्मू आणि काश्मीर
	B	नागालॅंड
	C	मणिपूर
	D	अरुणचल प्रदेश
30	हिंदी महासागराचा क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने जगात कितीवा क्रमांक आहे.	
	A	पहिला
	B	दुसरा
	C	तिसरा
	D	चौथा
31	हिंदी महासागराच्या शेजारील राष्ट्रांमध्ये क्षेत्रफळाने सर्वात मोठे राष्ट्र कोणते?	
	A	भारत
	B	पाकिस्तान
	C	मलेशिया
	D	जमान
32	हिंदी महासागर कोणत्या खंडाची संबंधित आहे.	
	A	ऑस्ट्रेलिया
	B	आफ्रिका
	C	आशिया
	D	वरील सर्व
33	खालील पैकी कोणत्या युद्धाशी हिंदी महासागरात संबंध आहे.	
	A	1947-48
	B	1962
	C	1965
	D	1971
34	महाराष्ट्रात कोणता जिल्हा नक्षलग्रस्त आहे.	
	A	गडचिरोली
	B	गेंदिया
	C	चंद्रपूर
	D	वरील सर्व

35	खालील पैकी कोणती राज्य नक्षल समस्येने ग्रस्त आहेत.
A	तेलंगणा
B	छत्तीसगड
C	महाराष्ट्र
D	वरील पैकी सर्व
36	खालील पैकी कोणती राज्य विद्रोही कारवायांनी त्रस्त आहेत.
A	नागालँड
B	मणिपूर
C	अरुणाचल प्रदेश
D	वरील पैकी सर्व
37	नक्षलवादी कोणत्या विचारसरणिला महत्व देतात.
A	लोकशाही
B	माओवादी
C	नाझीवाद
D	हुकूमशाही
38	खालील पैकी राष्ट्रीय सुरक्षेला असणारे धोके कोणते.
A	नक्षलवाद
B	दहशतवाद
C	विप्लववाद
D	वरील पैकी सर्व
39	विप्लववादी संघटना कोणत्या युद्धपध्दतीचा वापर करतात.
A	तोफखाना
B	खुला
C	गनिमीकावा
D	हवाई
40	26/11 ला मुंबईवर झालेला हल्ला कशा प्रकारचा होता.
A	दहशतवादी
B	नक्षलवादी
C	गनिमी
D	वरील पैकी सर्व

SWAMI VIVEKANAND MAHAVIDYALAYA
MUKRAMABAD TO. MUKHED, DIST. NANDED
College code 152

Name of the Examination : Summer Examination – 2020					
Name of Subject:			MILITARY SCIENCE		
Class:		BA First Year		Semester :	I
Paper title and Paper no (as examination per time table):			History of Indian War Techniques- I (Old)		
Time:	01 Hours	Date:	04/12/2020	Maximum Marks:	40

- N.B.:- i) Attempt All questions.
ii) All questions carry equal marks.
i) सर्व प्रश्न सोडवा.
ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1.हे भारताचे राष्ट्रीय महाकाव्य आहे.				
	A	मेघदूत			
	B	शाकुंतल			
	C	रामायण			
	D	भगवतगीता			
2 हे अर्थशास्त्राचे लेखक म्हणून ओळखले जातात.				
	A	चंद्रगुप्त			
	B	सम्राट अशोक			
	C	आर्यचाणक्य कौटिल्य			
	D	नंद			
3	सिकंदराने झेलमच्या लढाईत.....चा पराभव केला.				
	A	अंभी			
	B	पोरस			
	C	आभिसार			
	D	पृथ्वीराज चव्हाण			
4	कौटिल्याने किल्यांचेप्रकार सांगितले आहेत.				
	A	चार			
	B	सहा			
	C	दोन			
	D	आठ			

5 हे बचावात्मक शस्त्र आहे.	
	A	भाला
	B	तलवार
	C	बाण
	D	ढाल
6	महाकाव्य कालीन युद्धाचे.....प्रकार आहेत.	
	A	चार
	B	दोन
	C	दहा
	D	सहा
7	महाकाव्य कालीन सैन्याचेप्रकार आहेत.	
	A	चार
	B	सहा
	C	आठ
	D	तीन
8	झेलमची लढाई साली झाली.	
	A	इ.स.1191
	B	इ.स.1526
	C	इ.स.पू.326
	D	इ.स.पू.1026
9	तराईनच्या लढाईचे.....हे मुख्य कारण होते.	
	A	सोमनाथ मंदिर
	B	दिल्लीचा किल्ला
	C	अजमेरचा किल्ला
	D	भटिंडा किल्ला
10	इ.स.1025 मध्ये सौराष्ट्राचा शासक.....होता.	
	A	पृथ्वीराज चव्हाण
	B	भीमदेव
	C	जयचंद राठोड
	D	गोविंदराय

11	पानिपतची पहिली लढाई साली झाली.	
	A	इ.स.1526
	B	इ.स.1556
	C	इ.स.1761
	D	वशील पैकी नाही
12याचे तयईनची दुसरी लढाई जिंकली.	
	A	गझनी
	B	बाबर
	C	घोरी
	D	पृथ्वीराज चव्हाण
13	सोरटी सोमनाथची लढाईसाली झाली.	
	A	इ.स.1026
	B	इ.स.1526
	C	इ.स.पू.326
	D	इ.स.1192
14	पोरसाच्या लष्करी संघटनेत दलाचा समाविष्ट नव्हता.	
	A	पायदळ
	B	उंटदळ
	C	रथदळ
	D	घोळदळ
15	पानिपतच्या पहिल्या लढाईत चा पराभव झाला.	
	A	बाबर
	B	पृथ्वीराज चव्हाण
	C	इब्राहिमखान लोदी
	D	महम्मद घोरी
16यांनी आंतरराज्य संबंध सिध्दांत मांडला.	
	A	सिकंदर
	B	चंद्रगुप्त मौर्य
	C	बाबर
	D	आर्य चाणक्य कौटिल्य

17	कौटिल्याने पायदळाचे किती प्रकार सांगितले आहेत.	
	A	सहा
	B	चार
	C	आठ
	D	तीन
18	शिकंदराचे राजकिय गुरु कोण होते.	
	A	फिलीप
	B	प्लेटो
	C	अॅरिस्टॉटल
	D	आर्यचाणक्य कौटिल्य
19	तक्षशिलेचा राजा कोण होता.	
	A	अंभी
	B	अभिसार
	C	चंद्रगुप्त मौर्य
	D	पौरस
20	भारतात सर्व प्रथम तोफखान्याचा वापर कोणी केला.	
	A	इब्राहिम खान लोदी
	B	महम्मद घोरी
	C	महम्मद गझनी
	D	जहिरूददीन बाबर
21	तराईनची दुसरी लढाई कोणत्या वर्षी झाली.	
	A	इ.स.1191
	B	इ.स.1192
	C	इ.स.1526
	D	इ.स.1026
22	खालील पैकी एक हे महाभारताशी संबंधीत आहेत.	
	A	जाबवन
	B	लक्ष्मण
	C	युधीष्ठिर
	D	सुग्रीव

23	अलेक्झांडरचा जन्म कोणत्या वर्षी झालेला आहे.	
	A	इ.स.पूर्व 340
	B	इ.स.पूर्व 350
	C	इ.स.पूर्व 360
	D	इ.स.पूर्व 356
24	संरक्षण व सुस्थेची संकल्पना कोणी मांडली होती.	
	A	पौरस
	B	सिंकंदर
	C	कौटिल्य
	D	पृथ्वीराज चव्हाण
25	खालील पैकी एक प्राचीन शस्त्र आहे.	
	A	बाण
	B	रणगाडा
	C	बंदूक
	D	तोफ
26	तराईनची लढाई कोणामध्ये झालेली आहे.	
	A	बाबर आणि इब्राहिमखान लोदी
	B	महम्मद गझनी व भिमदेव
	C	महम्मद घोरी व पृथ्वीराज चव्हाण
	D	वरील पैकी नाही
27	इ.स. 1526 मध्ये दिल्लीचा सुलतान कोण होता.	
	A	पौरस
	B	महम्मद घोरी
	C	पृथ्वीराज चव्हाण
	D	इब्राहिमखान लोदी
28	खालील पैकी एक अलेक्झांडरचे वडील आहेत.	
	A	अॅरिस्टॉटल
	B	प्लेटो
	C	फिलिप
	D	हेरिअस

29 पुढील पैकी एक करणाऱ्या पांढऱ्या शाराक होता.

- A दीलसल्यान लोवी
- B जहेरुदितन बाबर
- C इब्राहीमखान लोवी
- D अरलसल्यान लोवी

30 शुद्धाचे किती राज्ये आहेत.

- A दहा
- B सहा
- C चार
- D दोन

31 तराईनची पहिली लढाई कोणी जिंकली होती.

- A महम्मद घोरी
- B पृथ्वीराज चौहान
- C जहेरुदितन बाबर
- D भिमदेव

32 अलेक्झांडरला भारतावर आक्रमण करण्याचे आमंत्रण कोणी दिले होते.

- A अंभी
- B कौटिल्य
- C हर्षवर्धन
- D जयचंद राठोड

33 पुढील पैकी एक समायणाशी संबंधीत आहे.

- A नकुल
- B सहदेव
- C भरत
- D शकूनी

34 पुढील पैकी एक वर्ष लढाईशी संबंधीत नाही.

- A इ.स.पू.326
- B इ.स.1526
- C इ.स.1191

35 सोरटी सोमनाथ मंदिरावर कोणी आक्रमण केले होते.

A महम्मद गझनी

B महम्मद घोरी

C इब्राहिमखान लोदी

D अस्लमखान

36 सिकंदराचा जन्म कोणत्या देशात झाला होता.

A इराण

B ग्रीस

C अफगाणिस्तान

D भारत

37 बाबराला भारतावर आक्रमण करण्याचे आमंत्रण कोणी दिले होते.

A राजा अंभी

B महम्मद घोरी

C अस्लमखान लादी

D वरील पैकी नाही

38 कौदिल्याने गुप्तहेरांचे किती प्रकार सांगितले आहेत.

A दोन

B सहा

C चार

D आठ

39 रामायन काळात सैन्य दलाचे प्रमुख किती प्रकार होते.

A आठ

B चार

C सहा

D दोन

40 जयचंद राठोड कोणत्या लढाईशी संबंधीत आहे.

A पानिपतीची पहिली लढाई

B झेलमची लढाई

C सोरटी सोमनाथची लढाई

D तराईनची लढाई

Faculty of Humanities
B.A. First Year
B.A. (I Sem.) Examinations
Examination – Winter 2020
Subject: MILITARY SCIENCE
Paper No. : I
National Security - I (CBCS NEW)
Cluster Code – HD

Date :

Time :

Time-01 Hours

Maximum Marks: 40

N.B. : (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal Marks.

(iii) Use OMR Answer Sheet.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) OMR उत्तर पत्रिकेचा वापर करा

1. राष्ट्रीय सुरक्षेत कोणता घटक महत्वपूर्ण असतो?
A) आर्थिक परिस्थिती
B) लष्करी बळ
C) नैसर्गिक साधन सामुग्रीची उपलब्धता
D) वरील पैकी सर्व
2. राष्ट्रीय सुरक्षेचे प्रमुख प्रकार किती आहेत?
A) सहा
B) चार
C) दोन
D) एक
3. भ्रष्टाचारी देशांच्या यादीत सन 2019-2020 मध्ये भारताचा क्रमांक किती आहे?
A) 78
B) 81
C) 70
D) 50
4. भारतातील दारिद्र्याचे प्रमाण किती टक्के आहे?
A) 25.5 टक्के
B) 21.9 टक्के
C) 40 टक्के
D) 35 टक्के
5. अन्न सुरक्षा या शब्दाचा प्रथम उच्चार कोणत्या वर्षी करण्यात आला?
A) 1974
B) 1996
C) 2001
D) 2011
6. ताश्कंद करार कोणत्या दोन देशांशी संबंधित आहे?
A) भारत-चीन
B) भारत-नेपाळ
C) भारत-पाकिस्तान
D) भारत-श्रीलंका
7. मॅकमोहन सीमा रेषा वाद कोणत्या दोन देशांशी संबंधित आहे?
A) भारत-चीन
B) पाकिस्तान-बांग्लादेश
C) नेपाळ-भूतान
D) भारत-नेपाळ

8. म्यानमार हा देश खालील पैकी एका क्षेत्रीय संघटनेचा सदस्य आहे.
A) सार्क
B) आसियान
C) युरोपीयन संघ
D) नाटो
9. आसियान संघटनेचे किती देश सदस्य आहेत.
A) आठ
B) सहा
C) दहा
D) फेधरा
10. पश्चिम आशियाई राष्ट्रांची तेल निर्यात करणारी संघटना कोणती आहे?
A) अरब लिंग
B) आसियान
C) ओपेक
D) जी-15
11. तीन बिगा जमीनीचा वाद कोणत्या देशांशी संबंधीत आहे?
A) भारत-बांगलादेश
B) भारत-नेपाळ
C) भारत-चीन
D) भारत-श्रीलंका
12. खालील पैकी एक भारत-पाकिस्तान यांच्यातील युद्ध वर्ष नाही?
A) 1948
B) 1962
C) 1965
D) 1971
13. भारत-अमेरिका अण्विक करार 123 कोणत्या वर्षी झाला?
A) ऑगस्ट 2008
B) जानेवारी 2010
C) जुलै 2005
D) सप्टेंबर 2001
14. भारत-रशिया यांचा 20 वर्षीय मैत्री करार कोणत्या वर्षी झाला?
A) 26 जुलै 1991
B) 26 ऑक्टोबर 1966
C) 17 डिसेंबर 1974
D) 9 ऑगस्ट 1971
15. भारत-पाकिस्तान मध्ये सिमला करार कोणत्या वर्षी झाला?
A) 1972
B) 1947
C) 1968
D) 1999
16. भारत-रशिया यांनी सयुक्तपणे कोणते क्षेपणास्त्र विकसित केले?
A) नाग
B) ब्रम्होस
C) पृथ्वी
D) आकाश
17. आसियान संघटनेची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
A) 1947
B) 1971
C) 1967
D) 1985
18. ऑपरेशन विजय कोणत्या युद्धाशी संबंधीत आहे?
A) भारत-पाकिस्तान 1999
B) भारत-पाकिस्तान 1971
C) भारत-पाकिस्तान 1965
D) भारत-पाकिस्तान 1947

19. भारताने ऑपरेशन ब्लॉक आउट ही मोहिम कोठे राबविली?
 A) महाराष्ट्र
 B) पश्चिम बंगाल
 C) गुजरात
 D) जम्मू-काश्मीर
20. खालील पैकी एक काश्मीरचे महाराज होते?
 A) राजा त्रिभुवन
 B) राजा हरिसिंह
 C) राजा कृष्णसिंह
 D) राजा गणेशसिंह
21. भारताने बालाकोट येथे एअर सर्जिकल स्ट्राईक कोणत्या दिवशी केली?
 A) 15 सप्टेंबर 2016
 B) 27 सप्टेंबर 2016
 C) 25 फेब्रुवारी 2019
 D) 26 फेब्रुवारी 2019
22. हिंदी महासागरवर 1964 पर्यंत कोणत्या राष्ट्राचे वर्चस्व होते?
 A) चीन
 B) रशिया
 C) ब्रिटन
 D) अमेरिका
23. गलवान घाटी कोणत्या दोन देशांमधील वाद आहे?
 A) भारत-चीन
 B) भारत-नेपाळ
 C) भारत-बांगलादेश
 D) भारत-श्रीलंका
24. दिग्ग-गार्सिया बेट कोणत्या महासागरमध्ये आहे?
 A) अरबी समुद्र
 B) अटलांटिक महासागर
 C) आर्क्टिक महासागर
 D) हिंदी महासागर
25. भारत-म्यानमार यांच्यात किती कि.मी. सीमारेषा आहे?
 A) 1200 कि.मी.
 B) 1600 कि.मी.
 C) 2000 कि.मी.
 D) 2600 कि.मी.
26. आस्ट्रियन संघटनेचे मुख्यालय कोठे आहे?
 A) नेपाळ
 B) थायलंड
 C) इंडोनेशिया
 D) म्यानमार
27. जम्मू-काश्मीर मधील कलन 35 (a) कोणत्या वर्षी रद्द करण्यात आला?
 A) 5 ऑगस्ट 2019
 B) 26 जानेवारी 1950
 C) 15 ऑगस्ट 1947
 D) 20 जुलै 1972
28. पुढील पैकी एक म्यानमारच्या लोकशाही नेत्या म्हणून ओळखल्या जातात.
 A) आंग सान सू की
 B) हेनरी दे
 C) नायकेल एरिस
 D) मिन ऑंग हलेंग
29. भारताच्या कोणत्या राज्याला लागून म्यानमारची सीमा आहे?
 A) आंध्रप्रदेश
 B) बिहार
 C) तामिळनाडू
 D) मणिपूर

30. भारताने Mig-30 MK हे विमाने कोणत्या देशाकडून खरेदी केले?
 A) ब्रिटन
 B) रशिया
 C) अमेरिका
 D) फ्रान्स
31. भारताचे 2020 मधील राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार कोण?
 A) अमित शाहा
 B) रामनाथ कोविंद
 C) अजित डोवाल
 D) राजनाथ सिंह
32. नेपिडो ही कोणत्या देशाची राजधानी आहे?
 A) म्यानमार
 B) रशिया
 C) चीन
 D) थायलंड
33. भारत-पाकिस्तान यांच्यातील सिंधु नदी पाणी वाटप करार कोणत्या वर्षी झाला?
 A) 1947
 B) 1960
 C) 1972
 D) 1966
34. पंचशिल करार कोणत्या दोन देशांसी संबंधीत आहे?
 A) भारत-रशिया
 B) भारत-अमेरिका
 C) भारत-म्यानमार
 D) भारत-चीन
35. पुढील पैकी एक भारत-चीन युद्ध वर्ष आहे.
 A) 1947
 B) 1965
 C) 1962
 D) 1971
36. हिंदी महासागराने किती खंडाना व्यापलेले आहे?
 A) पाच
 B) सात
 C) दोन
 D) तीन
37. पाल्कची समुद्रधुनी कोणत्या दोन देशांसी संबंधीत आहे?
 A) भारत-श्रीलंका
 B) पाकिस्तान-बांग्लादेश
 C) नेपाळ-चीन
 D) भारत-बांग्लादेश
38. ओपेक संघटनेची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
 A) 1985
 B) 1960
 C) 1957
 D) 1949
39. भारताला हिंदी महासागराची किनारपट्टी किती मैलाची लाभलेली आहे.
 A) 2000 मैल
 B) 1500 मैल
 C) 3000 मैल
 D) 3500 मैल
40. खालील पैकी राष्ट्रीय सुरक्षेला असणारे धोके कोणते आहे?
 A) नक्षलवाद
 B) दहशतवाद
 C) विप्लववाद
 D) वरिल पैकी सर्व

Faculty of Humanities
B.A. First Year
B.A. (I Sem.) Examinations
Examination – Winter 2020
Subject: **MILITARY SCIENCE**

Paper No. : I
History of Indian War Techniques - I (CBCS OLD)
Cluster Code – HD

Date :

Time-01 Hours

Time :

Maximum Marks: 40

- N.B. : (i) Attempt all questions.
(ii) All questions carry equal Marks.
(iii) Use OMR Answer Sheet.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) OMR उत्तर पत्रीकेचा वापर करा

1. महाकाव्यकाळात युद्धाचे किती प्रकार होते?
A) दोन
B) चार
C) सहा
D) आठ
2. फॅलेंक्स सैन्यदल कोणत्या लढाईशी संबंधित आहे?
A) तराईनची लढाई
B) रामायण
C) झेलमची लढाई
D) सोरटी सोमनाथ लढाई
3. तराईनच्या पहिल्या लढाईत कोणाचा विजय झाला?
A) महम्मद घोरी
B) पृथ्वीराज चौहान
C) बाबर
D) महम्मद गझनी
4. कौटिल्याने किल्याचे किती प्रकार सांगितले?
A) दोन
B) तीन
C) पाच
D) चार
5. सोरटी सोमनाथ लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
A) इ.स. 1761
B) इ.स. 1026
C) इ.स. 1191
D) इ.स. 1192
6. तराईनची दुसरी लढाई कोणांमध्ये झाली?
A) भिमदेव-महम्मद गझनी
B) बाबर-इब्राहिम लोधी
C) महम्मद घोरी-पृथ्वीराज चौहान
D) अलेक्झांडर-पोरस
7. पानिपतची पहिली लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
A) इ.स. 1526
B) इ.स. 1576
C) इ.स. 1761
D) इ.स. 1557

8. भारतात सर्वप्रथम तोफखान्याचा वापर कोणी केला?
 A) इब्राहिम लाधी
 B) बाबर
 C) महम्मद गझनी
 D) पृथ्वीराज चौहान
9. महाकाव्यकाळात सैन्यदलाचे प्रमुख किती प्रकार होते?
 A) आठ
 B) सहा
 C) चार
 D) तीन
10. झेलमची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
 A) इ.स.पूर्व 326
 B) इ.स.पूर्व 334
 C) इ.स.पूर्व 356
 D) इ.स.पूर्व 360
11. प्राचीन भारतात आंतरराज्य संबंध सिध्दांत कोणी मांडला?
 A) सम्राट अशोक
 B) चंद्रगुप्त
 C) बिंबीसार
 D) आर्य चाण्यक्य
12. तराईनच्या लढाईचे मुख्य कारण कोणते होते?
 A) मुलतान
 B) भटींडा किल्ला
 C) पंजाब
 D) सोमनाथ मंदिर
13. सोरटी सोमनाथ मंदिराची लुट कोणी केली होती?
 A) बाबर
 B) सिकंदर
 C) महम्मद गझनी
 D) अहमदशाहा अब्दाली
14. पानीपतच्या पहिल्या लढाईत कोण विजयी झाले होते?
 A) अकबर
 B) महम्मद घोरी
 C) पृथ्वीराज चौहान
 D) बाबर
15. अलेक्झांडरचे राजकीय गुरु कोण होते?
 A) अॅरिस्टॉटल
 B) हॅरियस
 C) फिलिप्स
 D) वरिल पैकी नाही
16. कोणते एक राष्ट्रीय महाकाव्य आहे?
 A) भगवत गीता
 B) बायबल
 C) कुराण
 D) रामायण
17. कौटिल्याने गुप्त हेराचे किती प्रकार सांगितले आहे?
 A) दोन
 B) चार
 C) सहा
 D) आठ
18. जयचंद राठोड कोणत्या लढाईशी संबंधित आहे?
 A) पानीपतची पहिली लढाई
 B) तराईची लढाई
 C) झेलमची लढाई
 D) सोरटी सोमनाथची लढाई

19. अलेक्झांडरला कोणता भारतीय राजा शरण गेला होता?
 A) पोरस
 B) चंद्रगुप्त
 C) आंभी
 D) हर्षवर्धण
20. अर्थशास्त्र ग्रंथाचे लेखक कोण आहे?
 A) प्लेटो
 B) अॅरिस्टॉटल
 C) राजा कृपासिंग
 D) चाणक्य
21. तौलघामा कोणत्या लढाईशी संबंधित आहे?
 A) तराईची लढाई
 B) पानीपतची पहिली लढाई
 C) सोरटी सोमनाथची लढाई
 D) झेलमची लढाई
22. महर्षी व्यास यांनी कोणते महाकाव्य लिहिले?
 A) महाभारत
 B) भगवत गीता
 C) रामायण
 D) मेघदुत
23. तक्षशिलेचा राजा कोण होता?
 A) पोरस
 B) शशीगुप्त
 C) आंभी
 D) चंद्रगुप्त
24. संरक्षण व सुरक्षेची संकल्पना कोणी स्पष्ट केली?
 A) अॅरिस्टॉटल
 B) बाबर
 C) अलेक्झांडर
 D) कौटिल्य
25. बाबराने कोणत्या युद्ध तत्वाचा अवलंब केला होता?
 A) उद्दिष्टाची निवड व त्याच्या सातत्य
 B) बळाचा हिशोबी वापर
 C) आक्रमक कार्यवाही
 D) वरिल पैकी सर्व
26. आर्य चाण्यक्य यांनी पायदळाचे किती प्रकार सांगितले?
 A) तीन
 B) सहा
 C) सात
 D) आठ
27. पोरसाच्या पराभवाचे कोणते कारण होते?
 A) अवजड रथदलाचा वापर
 B) पारंपारिक शस्त्रे
 C) धर्मयुद्धारिल विश्वास
 D) वरिल पैकी सर्व
28. पृथ्वीराज चौहान यांच्या लष्करात पुढील एका दळाचा समावेश नव्हता.
 A) उंटदळ
 B) घोळदळ
 C) पायदळ
 D) हत्तीदळ
29. तिवईचा वापर कोणत्या लढाईशी संबंधित आहे?
 A) तराईची लढाई
 B) झेलमची लढाई
 C) पानीपतची पहिली लढाई
 D) सोरटी सोमनाथची लढाई

30. गझनीच्या आक्रमणासमयी सौराष्ट्राचा राजा कोण होता?
 A) नामदेव
 B) भिमदेव
 C) सोमदेव
 D) वरिल पैकी नाही
31. तराईनच्या लढाईत तुर्की सैनिकांकडे प्रमुख शस्त्र कोणते होते?
 A) तलवार
 B) भाला
 C) ढाल
 D) घनुष्य-बाण
32. तराईनची पहिली लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
 A) इ.स. 1191
 B) इ.स. 1192
 C) इ.स. 1526
 D) इ.स. 1556
33. झेलमच्या लढाईत कोणत्या शस्त्राचा वापर करण्यात आला नाही?
 A) भाला
 B) बाण
 C) बंदुक
 D) ढाल
34. महाकाव्य काळ कोणता समजला जातो?
 A) इ.स.पूर्व 150 ते 50
 B) इ.स.पूर्व 800 ते 200
 C) इ.स. 200 ते 800
 D) इ.स.पूर्व 600 ते 400
35. काझी झिय्याउदिन कोणत्या लढाईशी संबंधित आहे.
 A) सोरटी सोमनाथची लढाई
 B) पानिपतची पहिली लढाई
 C) झेलमची लढाई
 D) तराईनची लढाई
36. धर्मयुद्धात कोणत्या नितीचा वापर केला जात नाही?
 A) पराभूत व्यक्तीवर वार न करणे
 B) निशस्त्र सैनिकांची हत्या न करणे
 C) विषारी बाणाचा वापर करणे
 D) शरण येणाऱ्या सैनिकांवर आक्रमण न करणे
37. पुढील पैकी एक महाकाव्य काळातील सर्वात मोठी लष्करी संघटना होती?
 A) अक्षौहिणी
 B) पत्ती
 C) पृतना
 D) वाहिनी
38. दिल्लीचा शेवटचा सुलतान कोण होता?
 A) आलमखान
 B) दौलतखान लोधी
 C) काझी झिय्याउदिन
 D) इब्राहिमखान लोधी
39. पुढील पैकी एक बचावात्मक शस्त्र आहे.
 A) परशु
 B) दस्ताण
 C) कटयार
 D) शतघ्नी
40. मोगल सत्तेचा पाया कोणत्या लढाई नंतर रचला गेला?
 A) तराईनची लढाई
 B) सोरटी सोमनाथची लढाई
 C) पानिपतची पहिली लढाई
 D) झेलमची लढाई

This question paper contains 2 printed pages]

RB—80—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

MILITARY SCIENCE

Paper-I

(National Security)

(Thursday, 16-06-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the concept National Security.

10

राष्ट्रीय सुरक्षेची संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail on corruption.

भ्रष्टाचारावर सविस्तर लिहा.

2. Discuss on India-Russia strategic relation.

10

भारत-रशिया सामरिक संबंधावर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of National Security.

राष्ट्रीय सुरक्षेचे महत्व स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Discuss on India-Pakistan strategic relations.

10

भारत-पाकिस्तान सामरिक संबंधावर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the India-America relation.

भारत-अमेरिका संबंध स्पष्ट करा.

4. Explain the India's Indian Ocean Policy.

10

भारताचे हिंदी महासागरीय धोरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss on India-West Asia relation.

भारत-पश्चिम आशिया संबंधावर चर्चा करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

(a) Kinds of National Security

(b) Food Security

(c) McMahon Line

(d) Article 370.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(अ) राष्ट्रीय सुरक्षेचे प्रकार

(ब) अन्न सुरक्षा

(क) मॅकमोहन रेषा

(ड) कलम-370.

This question paper contains 4 printed pages]

A—69—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES (HUMANITIES)
B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2018

MILITARY SCIENCE

Paper III

(Evolution of Indian War Techniques)

(MCQ+Theory)

(Thursday, 11-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

10

1. (i) AD is fought battle of Haldighat.

(A) 1576

(B) 1676

(C) 1776

(D) 1876

हळदीघाट लढाई इ.स. मध्ये लढली गेली.

(अ) 1576

(ब) 1676

(क) 1776

(ड) 1876

(ii) is one of principles of war.

(A) Security

(B) Organization

(C) Guerilla

(D) None of these

युद्धाचे तत्व हे आहे.

(अ) सुरक्षा

(ब) संगठन

(क) गुरिल्ला

(ड) यापैकी नाही

(iii) won the Third Battle of Panipat.

(A) Rana Pratap

(B) Shahistekhan

(C) Ahmad Shah Abdali

(D) Shuja-ud-Daula

- तिसरी पानिपत लढाई ने जिंकली.
- (अ) राणाप्रताप (ब) शाहोस्तेखान
(क) अहमदशाह अब्दाली (ड) शुजाउद्दौला
- (iv) The Maratha Navy was under of
- (A) Bajiprabhu Deshpande (B) Sambhaji Kawaji
(C) Gopinath Pandit (D) Kanhoji Angre
- मराठा नौदल हे च्या नियंत्रणाखाली होते.
- (अ) बाजीप्रभू देशपांडे (ब) संभाजी कवाजी
(क) गोपीनाथ पंडित (ड) कान्होजी आंग्रे
- (v) is one of defensive weapons.
- (A) Shield (B) LMG
(C) Tank (D) Spear
- हे वचावात्मकशास्त्र आहे.
- (अ) ढाल (ब) एल.एम.जो.
(क) रणगाडा (ड) भाला
- (vi) was a sea fort at Shivaji's period.
- (A) Raigadh (B) Murud-Janjira
(C) Purandar (D) None of these
- शिवकालीन हा सागरी किल्ला आहे.
- (अ) रायगड (ब) मुरुड-जंजिरा
(क) पूरंदर (ड) यापैकी नव्हे
- (vii) In AD battle of Plassey was fought.
- (A) 1657 (B) 1667
(C) 1757 (D) 1767
- इ.स. मध्ये प्लासी लढाई लढली गेली.
- (अ) 1657 (ब) 1667
(क) 1757 (ड) 1767

(viii) Battle of is related with Afzal Khan.

- (A) Assai (B) Plassey
(C) Haldighat (D) Pratapgadh

..... लढाई अफजलखानाशी संबंधित आहे.

- (अ) असई (ब) प्लारी
(क) हळदीघाट (ड) प्रतापगड

(ix) With which warfare hit and run tactics is related ?

- (A) Guerilla war (B) Total war
(C) Limited war (D) Conventional war

कोणत्या युद्धपद्धतीशी "हल्ला करणे व पळणे" तंत्र हे संबंधित आहे.

- (अ) गनिमी कावा (ब) पूर्ण युद्ध
(क) मर्यादित युद्ध (ड) पारंपारीक युद्ध

(x) Find the odd man out :

- (A) Shivaji and Adilashahi Conflict
(B) Shivaji and Mughal Conflict
(C) Battle of Jawali
(D) Battle of Pratapgadh

असंबंध ओळखा :

- (अ) शिवाजी आणि आदिलशाही संघर्ष
(ब) शिवाजी आणि मोगल संघर्ष
(क) जावळी लढाई
(ड) प्रतापगडावरील लढाई

Theory

2. Discuss on Battle of Haldighat.

10

हळदीघाट लढाईविषयी चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain Battle of Plassey.

प्लासी लढाई स्पष्ट करा.

WT

(4)

A—69—2018

3. Write on Battle of Purander.

10

पूरंदर लढाई बद्दल लिहा.

Or

(किंवा)

Explain Battle of Third Panipat.

तिसरी पानिपत लढाई स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

(i) Battle of Jawali

(ii) Guerilla Warfare

(iii) Battle of Assai

(iv) The Maratha Navy.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) जावळीची लढाई

(ii) गनिमी युद्धपद्धती

(iii) असईची लढाई

(iv) मराठा नौदल.

This question paper contains 4 printed pages]

B—82—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE (HUMANITIES)

B.A. (First Year) (Second Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

MILITARY SCIENCE

Paper III

(Evolution of Indian War Techniques)

(MCQ & Theory)

(Tuesday, 15-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

बहुपर्यायी प्रश्न :

- (i) Battle of Haldighat took place in the year.....
(a) 1576 (b) 1561
(c) 1857 (d) 1597
.....साली हल्दीघाटची लढाई झाली.
(a) 1576 (b) 1561
(c) 1857 (d) 1597
- (ii) Jawli conflict happened in between.....
(a) Shivaji-Shahiste Khan
(b) Shivaji-Afzal Khan
(c) Shivaji Raje-Chandrarao More
(d) Shivaji-Jaysingh

10

P.T.O.

.....मध्ये जावळी संघर्ष झाला.

- (a) शिवाजी-शाहिस्ते खान (b) शिवाजी-अफझल खान
(c) शिवाजी राजे-चंद्रराव मोरे (d) शिवाजी-जयसिंग

(iii) Shahistekhan halt at Pune in.....

- (a) Shaniwarwada (b) Lal Mahal
(c) Parvati (d) None of these

शाहिस्तेखानाने पुण्यात.....मध्ये मुक्काम केला.

- (a) शनिवारवाडा (b) लाल महाल
(c) पर्वती (d) यापैकी नाही

(iv) Third Battle of Panipat was fought between.....

- (a) Abdali-Ghazni (b) Abadali-Najeeb Khan
(c) Babar-Lodi (d) Sadashiv Bhau-Abdali

पानिपतची तिसरी लढाई.....मध्ये झाली.

- (a) अब्दाली-गझनी (b) अब्दाली-नजीबखान
(c) बाबर-लोदी (d) सदाशिव भाऊ-अब्दाली

(v) Battle of Plassey took place in the year.....

- (a) 1857 (b) 1757
(c) 1657 (d) 1760

.....या वर्षामध्ये प्लासीची लढाई झाली.

- (a) 1857 (b) 1757
(c) 1657 (d) 1760

(vi) Who won the Battle of Haldighat ?

- (a) Prithviraj (b) Mansingh
(c) Jaysingh (d) Ranapratap

हल्दीघाटची लढाई कोणी जिंकली ?

- (a) पृथ्वीराज (b) मानसिंग
(c) जयसिंग (d) राणाप्रताप

(vii) Battle of Assai was fought between.....

- (a) Daulatrao Shinde-Wellesley
 (b) Britishers-Afghan
 (c) Daulatrao Shinde-Malharrao Holkar
 (d) None of the above

.....मध्ये असईची लढाई झाली.

- (a) दौलतराव शिंदे-वेलेस्ली
 (b) ब्रिटीश-अफगाण
 (c) दौलतराव शिंदे-मल्हारराव होळकर
 (d) वरीलपैकी नाही

(viii) When did Shivaji Maharaj conquer Jawali ?

- (a) AD 1665 (b) AD 1659
 (c) AD 1656 (d) AD 1658

शिवाजी महाराजांनी जावली कधी जिंकली ?

- (a) इ.स. 1665 (b) इ.स. 1659
 (c) इ.स. 1656 (d) इ.स. 1658

(ix) Who won the Third Battle of Panipat ?

- (a) Britishers (b) Moghal
 (c) Maratha (d) Afghan

पानिपतचे तिसरी लढाई कोणी जिंकली ?

- (a) इंग्रज (b) मोघल
 (c) मराठा (d) अफगाण

(x) In which year Battle of Pratapghad was fought ?

- (a) 10th November 1659 (b) 10th June 1656
 (c) 10th March 1665 (d) 10th October 1658

कोणत्या वर्षी प्रतापगडची लढाई झाली ?

- (a) 10 नोव्हेंबर 1659 (b) 10 जून 1656
 (c) 10 मार्च 1665 (d) 10 ऑक्टोबर 1658

Theory

2. Explain the Battle of Haldighat. 10
हल्दीघाटची लढाई स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the military importance of Battle of Pratapghad.

प्रतापगडच्या लढाईचे लष्करी महत्व स्पष्ट करा.

3. Discuss on the Third Battle of Panipat. 10
पानिपतच्या तिसऱ्या लढाईवर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the military organisation of Shivaji.

शिवाजीचे सैन्य संघटन स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Battle of Plassey

(ii) Battle of Assai

(iii) Jawli Conflict

(iv) Guerilla Warfare

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) प्लासीची लढाई

(ii) असईची लढाई

(iii) जावली संघर्ष

(iv) गनिमी युद्धतंत्र

Faculty of Humanities
B.A. First Year
B.A. (II Sem.) Examinations
Examination – Winter 2020
Subject: MILITARY SCIENCE

Paper No. : III
Guerrilla Warfare & Terrorism - III (CBCS NEW)
Cluster Code – HD

Date :

Time :

Time-01 Hours

Maximum Marks: 40

N.B. : (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal Marks.

(iii) Use OMR Answer Sheet.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) OMR उत्तर पत्रिकेचा वापर करा

1. छापा मार युद्ध कोणत्या युद्धपध्दतीत मोडतो?
A) आर्थिक
B) गनिमी
C) जैविक
D) रासायनिक
2. प्रतापगडची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
A) 1659
B) 1664
C) 1680
D) 1690
3. शाहिस्तेखानावर शिवाजी महाराजांनी कोणत्या वर्षी हल्ला केला होता?
A) 1660
B) 1664
C) 1663
D) 1670
4. माओ-त्से-तुंग चा जन्म कोणत्या देशात झाला होता?
A) जर्मनी
B) रशिया
C) फ्रान्स
D) चीन
5. काश्मीर मध्ये कोणती दहशतवादी संघटना सक्रीय आहे?
A) जैशए मोहम्मद
B) एलटीटी
C) बोकोहरम
D) लाल आर्मी
6. औरंगजेबाच्या छावणीचा कळस कोणी कापुण आणले होते?
A) बहिरजी नाईक
B) संताजी घोरपडे
C) कान्होजी आंग्रे
D) तानाजी मालुसरे
7. गनिमी युद्धासाठी प्रतिकूल घटक महत्वाचा असतो?
A) राजकिय
B) सामाजीक
C) भौगोलिक
D) आर्थिक

8. भारतीय संसदेवर कोणत्या वर्षी दहशतवादी हल्ला झाला होता.
 A) 11 सप्टेंबर 2001
 B) 26 नोव्हेंबर 2008
 C) 24 डिसेंबर 1999
 D) 13 डिसेंबर 2001
9. भारता विरुद्ध प्रॉक्सी युध्दनितीचा वापर कोणता देश करित आहे?
 A) पाकिस्तान
 B) श्रीलंका
 C) बांगलादेश
 D) नेपाळ
10. नक्षलवादी चळवळ भारतात कोणत्या वर्षी उदयास आली?
 A) 1962
 B) 1967
 C) 1978
 D) 1980
11. बहिरजी नाईक कोणत्या सैन्य विभागाशी संबंधित होते?
 A) रसद
 B) आरमार
 C) तोफखाणा
 D) गुप्तहेर
12. भोपालची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
 A) 1771
 B) 1757
 C) 1737
 D) 1735
13. भारताने बालाकोट येथे एअर सर्जिकल स्ट्राईक कधी केली?
 A) 26 फेब्रुवारी 2019
 B) 26 जनेवारी 2019
 C) 29 सप्टेंबर 2016
 D) 17 सप्टेंबर 2019
14. बंदुकीच्या नळीच्या आधारे सत्ता काबीज करा, अशी कोणाची विचार सरणी आहे?
 A) किंग जॉंग उन
 B) माओ-त्से-तुंग
 C) शी जिनपिंग
 D) वरिल पैकी नाही
15. खालील पैकी एक दहशतवादच्या उदयाचे कारण आहे?
 A) आर्थिक
 B) सामाजिक
 C) धार्मिक
 D) वरिल पैकी सर्व
16. बहिरजी नाईक यांची समाधी कोणत्या गडावर आहे?
 A) भामरागड
 B) सिंहगड
 C) बानुरगड
 D) रायगड
17. मुंबई येथील हॉटेल ताजवर कोणत्या वर्षी दहशतवादी हल्ला झाला होता?
 A) 13 डिसेंबर 2001
 B) 11 सप्टेंबर 2001
 C) 17 फेब्रुवारी 2017
 D) 26 नोव्हेंबर 2008
18. विप्लववाद हे भारताच्या कोणत्या राज्यांमध्ये सक्रिय आहे?
 A) आसाम
 B) मणिपूर
 C) नागालँड
 D) वरिल पैकी सर्व

19. स्टाॅग्नर सेल ही संकल्पना कशाशी संबंधीत आहे?
- A) दहशतवाद B) धार्मीक
C) सामाजिक D) राजकीय
20. भारताच्या शेजारील कोणता देश दहशतवादास प्रोत्साहन देतो?
- A) श्रीलंका B) नॉननार
C) पाकिस्तान D) नेपाळ
21. नफसवादी विचारसरणी भारतात प्रथम कोणत्या राज्यातून उदयास आली?
- A) कर्नाटक B) महाराष्ट्र
C) केरळ D) पश्चिम बंगाल
22. डॉ. गेवराज कोणत्या युद्धतंत्राचा पुरस्कार करता आहे?
- A) बचावात्मक B) गानिनी
C) धर्मयुद्ध D) उग्रह
23. उत्तर-पूर्व राज्यांमध्ये विस्फोटवाद वाढण्याचे कारण काय?
- A) बहुसंख्य आदिवासी नाग B) विकासाचा अभाव
C) सीमा पलिकडील घुसपट D) वरिल पैकी सर्व
24. भारतीय संसद मध्यावरील हत्याचा दोषी म्हणून कोणाला फाशीची शिक्षा देण्यात आली?
- A) अफजल गुरू B) सदान हुसेन
C) अजमल कसाब D) ओसाना बिन लादेन
25. पुढील पैकी एक गानिनी युद्धाचे तत्व आहे?
- A) अचानक कार्यवाही B) शिस्त
C) साधेपणा D) वरिल पैकी सर्व
26. शाहिस्तेखान हा कोणत्या प्रांताचा सुबेदार होता?
- A) नाळव्याचा सुमा B) दख्खन
C) वायव्य सरहद प्रांत D) बंगालचा सुमा
27. कोणत्या दरबाराने शिवाजीचा बंदोबस्त करण्याची जबाबदारी अफजल खानावर सोपविली होती?
- A) कुतुबशाही B) बरिदशाही
C) आदिलशाही D) इमादशाही
28. राजारामाचा सरसेनापती कोण होता.
- A) संताजी घोरपडे B) तानाजी मालुसरे
C) कृष्णाजी भास्कर D) संभाजी कावजी
29. मुंबई 2008 मध्ये झालेल्या हत्यात जिवंत पकडण्यात आलेला दहशतवादी कोण होता?
- A) सय्यद अब्दुल रहमान B) अजमल कसाब
C) चौकत हुसैन D) अफजल गुरू

30. गनिमी युद्धाचा हेतु कोणता असतो?
 A) शत्रुला घाबरविणे
 B) शत्रुला कोंडीत पकडणे
 C) शत्रु सेनेची फळी विस्कळीत करणे
 D) वरिल पैकी सर्व
31. गनिमी आणि दहशतवादी हल्यात साम्यता काय असते?
 A) सहानुभूती मिळविणे
 B) मदत करणे
 C) भिती निर्माण करणे
 D) आर्थिक बाजु प्रबळ करणे
32. धनाजी जाधव यांचा सरसेनापती कालावधी कोणता आहे?
 A) 1697 ते 1708
 B) 1660 ते 1680
 C) 1675 ते 1685
 D) 1708 ते 1720
33. महाराष्ट्रात नक्षलवादाने प्रभावित असलेला कोणता जिल्हा आहे?
 A) लातूर
 B) गडचिरोली
 C) उस्मानाबाद
 D) नागपुर
34. मुंबईवर 2008 मध्ये झालेल्या दहशतवादी हल्याचा प्रमुख सुत्रधार कोण?
 A) दाउद ईब्राहिम
 B) सय्यद सलाउद्दीन
 C) जकीउर रहमान लखवी
 D) अबु सालेम
35. उत्तर-पुर्व राज्यातील विप्लववादी संघटनेला कोणत्या देशाचे छुपे सहकार्य मिळते?
 A) मालदिव
 B) भुताण
 C) श्रीलंका
 D) म्यानमार
36. बोडोलॅंडची मागणी करणारे एनडीएफबी या विप्लववादी दलाची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
 A) 1980
 B) 1998
 C) 1968
 D) 1999
37. चे गेव्हारा यांनी कोणता ग्रंथ प्रकाशित केला?
 A) ऑन वॉर
 B) दास कॅपिटल
 C) गनिमी युद्धाचे सामान्य सिध्दांत
 D) वरिल पैकी सर्व
38. सिमापार दहशतवाद नष्ट करण्यासाठी भारतीय लष्कराने कोणती मोहिम राबविली?
 A) ऑपरेशन ऑल ऑउट
 B) ऑपरेशन विजय
 C) ऑपरेशन ग्रीनहंट
 D) ऑपरेशन शक्ती
39. बालाकोट एअर स्ट्राईक मध्ये भारताने कोणत्या विमानांचा वापर केला होता?
 A) सुखोई
 B) मिग 21
 C) राफेल
 D) मिराज 2000
40. मुंबई 2008 मध्ये झालेल्या दहशतवादी हल्याची जबाबदारी कोणी स्विकारली?
 A) मुस्लिम मुजाहिदिन
 B) लष्कर ए तोयबा
 C) तालिबान
 D) जमाद उद दवा

Faculty of Humanities
B.A. First Year
B.A. (II Sem.) Examinations
Examination – Winter 2020
Subject: MILITARY SCIENCE
Paper No. : III

Evolution of Indian War Techniques - III (CBCS OLD)
Cluster Code – HD

Date :

Time :

Time-01 Hours

Maximum Marks: 40

N.B. : (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal Marks.

(iii) Use OMR Answer Sheet.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) OMR उत्तर पत्रिकेचा वापर करा

1. हळदीघाटची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?

A) इ.स. 1576

B) इ.स. 1656

C) इ.स. 1659

D) इ.स. 1676

2. शिवाजींनी राज्यकारभाराच्या व्यवस्थेसाठी कोणत्या मंडळाची स्थापना केली?

A) सष्टप्रधान

B) चौरसप्रधान

C) अष्टप्रधान

D) वरिल पैकी नाही

3. प्लासीची लढाई कोणामध्ये झाली होती?

A) शिवाजी आणि आदिलशाहा

B) नवाब सिराजउद्दौला आणि इंग्रज

C) महाराणा प्रतापसिंह आणि मोगल

D) अहमदशहा अब्दाली आणि मराठे

4. असाईच्या लढाईचे कोणते कारण होते?

A) बंगाल आणि बिहारमध्ये इंग्रजांचे कटकारस्थान B) ब्रिटिश साम्राज्य विस्तारास खिळ

C) मराठ्यांनी ब्रिटिश सत्तेला दिलेले आव्हान D) वरिल पैकी सर्व

5. पानिपतची तिसरी लढाई कोणत्या वर्षी झाली?

A) इ.स. 1803

B) इ.स. 1557

C) इ.स. 1761

D) इ.स. 1526

6. महाराणा प्रताप यांच्या घोड्याचे नाव काय होते?

A) चेतक

B) तेजस

C) सुरज

D) मेवाड

7. जावळी लढाई कोणत्या वर्षी झाली?

A) इ.स. 1557

B) इ.स. 1656

C) इ.स. 1668

D) इ.स. 1670

Marks: 40

8. पानीपतच्या तिसऱ्या लढाईत मराठा सेनापती कोण होता?
A) जनकोजी शिंदे
B) विश्वासराव भाऊ
C) पहिला बाजीराव
D) सदाशिवराव भाऊ
9. प्रतापगडाची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
A) इ.स. 1657
B) इ.स. 1630
C) इ.स. 1659
D) इ.स. 1603
10. पुढील पैकी एक पुरंदरच्या लढाईशी संबंधित आहे?
A) मानसिंग
B) राजे जयसिंग
C) अफजलखान
D) शाहिस्तेखान
11. शाहिस्तेखाणाचा पुण्यात कोणत्या ठिकाणी मुक्काम होता?
A) लाल महल
B) शनिवारवाडा
C) सिंहगड
D) पर्यती
12. शिवाजी महाराजांनी कोणत्या युद्धतंत्राचा वापर केला?
A) विध्वंसक
B) समोरा समोर
C) मर्यादित
D) गनिमी
13. पानीपतच्या तिसरी लढाईत मराठ्यांचा तोफखाना प्रमुख कोण होता?
A) जणकोजी शिंदे
B) मल्हारराव होळकर
C) इब्राहिमखान गारदी
D) दमाजी गायकवाड
14. पुढील पैकी प्लासीच्या लढाईशी संबंधित आहे?
A) मेजर आयरकुटी
B) मेजर ग्रान्ट
C) मेजर पॅट्रिक
D) वरिल पैकी सर्व
15. हळदीघाटच्या लढाईत कोण विजय झाले?
A) महाराणा प्रताप
B) मानसिंग
C) महाराणा उदयसिंग
D) महाराणा सुर्यदेवसिंग
16. शिवाजी महाराजांच्या आरमार दलाचे प्रमुख कोण होते?
A) कानोजी आंग्रे
B) सयाजी शिंदे
C) तानाजी मालुसरे
D) संताजी घोरपडे
17. पुरंदरचा तह कोणत्या वर्षी झाला?
A) इ.स. 1657
B) इ.स. 1557
C) इ.स. 1665
D) इ.स. 1803
18. असईची लढाई कोणमध्ये झाली?
A) अकबर आणि महाराणा उदयसिंग
B) जनरल वेलस्ली आणि दौलतराव शिंदे
C) मिरजाफर आणि फ्रेंच
D) सॅबट ब्लाईक आणि नवाब शिराज अदौला

19. कुंजपुरा क्षेत्र कोणत्या लढाईशी संबंधीत आहे?
 A) प्लासीच्या लढाई
 B) हळदीघाटच्या लढाई
 C) असयईची लढाई
 D) पानिपतच्या तिसरी लढाई
20. शिवाजी महाराजांच्या दलामध्ये कोणत्या दलाचा समावेश होता?
 A) अंगरक्षक
 B) आरमार
 C) तोफखाना
 D) वरिल पैकी सर्व
21. जावळीची लढाई कोणमध्ये झाली?
 A) शिवाजी राजे आणि शाहिस्तेखान
 B) शिवाजी राजे आणि चंद्रराव मोरे
 C) शिवाजी राजे आणि अफजलखान
 D) तानाजी मालुसरे आणि उदेभान राटोड
22. अलीनगरचा तह केव्हा झाला?
 A) 9 फेब्रुवारी 1757
 B) 10 जून 1759
 C) 18 जून 1776
 D) 21 एप्रिल 1761
23. असाईची लढाई कोणत्या वर्षी झाली?
 A) इ.स.1800
 B) इ.स.1796
 C) इ.स.1803
 D) इ.स.1805
24. पुढील पैकी एक गनिमी युद्धाचे तत्व आहे ?
 A) अचानक कार्यवाही
 B) शिस्त
 C) साधेपणा
 D) वरिल पैकी सर्व
25. प्लासीच्या लढाईतुन कोणता धडा मिळाला?
 A) सैन्य संघटन श्रेष्ठ असावे
 B) सैन्यदलात राष्ट्रीय भावना असावी
 C) युद्ध कुशल नेतृत्व असावे
 D) वरिल पैकी सर्व
26. पानिपतच्या तिसऱ्या लढाईत अब्दालीने कोणत्या युद्ध तत्वांचा अवलंब केला होता?
 A) सत्ता समतोल
 B) उद्दिष्टाची निवड व सातत्य
 C) असुरक्षिततेची भावना
 D) वरिल पैकी नाही
27. 'बिंदा झाला' कोणत्या लढाईशी संबंधीत आहे?
 A) हळदीघाटची लढाई
 B) प्रतापगडची लढाई
 C) प्लासीची लढाई
 D) असईची लढाई
28. नवाज सिराजउद्दोलाची राजधानी कोणती होती
 A) अजमेर
 B) दिल्ली
 C) मुर्शिदाबाद
 D) कलकत्ता
29. महाराणा प्रतापसिंग यांनी अकबरा विरुद्ध कोणत्या युद्धतंत्राचा वापर केला होता?
 A) उघड युद्ध
 B) गनिमी कावा
 C) कुटनिती
 D) फोडा आणि झोडा निती

30. पानिपतच्या तिरच्या लढाईचा कोणता परिणाम झाला?
 A) मराठ्यांची राजसत्ता सिमित झाली
 B) दक्षिणेत हैदअलीचा प्रभाव वाढला
 C) हिंदवी स्वराज्याचे स्वप्न अपुर्ण राहिले
 D) वरिल पैकी सर्व
31. कोणत्या मराठा सेनापतीच्या लष्करात इंग्रज सैन्य होते?
 A) दौलतराव शिंदे
 B) मल्हारराव होळकर
 C) संताजी घोरपडे
 D) दमाजी गायकवाड
32. पुढील पैकी अहमदशहा अब्दालीचा सेनापती होता?
 A) नजिबखान रोहिला
 B) शहावली खान
 C) अहमदखान बंगश
 D) वरिल पैकी सर्व
33. प्लासीच्या लढाईत कोणता प्रमुख सेनापती फितुर झाला होता?
 A) लुप्तखॉ
 B) मिर जाफर
 C) मीरउद्दिन
 D) राय दुर्लभराम
34. अकबराने चित्तोडगडावर कोणत्या वर्षी स्वारी केली होती?
 A) इ.स. 1560
 B) इ.स. 1569
 C) इ.स. 1567
 D) इ.स. 1572
35. हळदीघाटच्या लढाईत मोगलांच्या मध्यभागाचे नेतृत्व कोणी केले?
 A) मानसिंह
 B) सुजायतखान
 C) असफ खान
 D) तोडरमल
36. महाराणा प्रतापसिंग यांना प्रत्यक्ष रणांगनातुन कोणी सुखरूप बाहेर काढले?
 A) रामदास राठोड
 B) सरदार भामाशाहा
 C) बिंदा झाला
 D) भिमसिंग
37. जावळी प्रांताच्या मोरे यांना कोणता किताब होता?
 A) पाटिल
 B) देशमुख
 C) वतनदार
 D) चंद्रराव
38. बडी बेगम साहेबा यांनी शिवाजी राजांना पकडण्याची जबाबदारी कोणावर सोपविली होती?
 A) शाहिस्तेखान
 B) राजे जयसिंग
 C) अफजलखान
 D) उदयभान राठोड
39. प्लासीच्या लढाईचे कोणते कारण होते?
 A) फोर्ट सेंट विल्यम किल्ला
 B) फ्रेंचांचे बंगालमधील वाढते वर्चस्व
 C) ब्रिटिशांवर जाचक नियंत्रण
 D) वरिल पैकी सर्व
40. पुढील पैकी कोणत्या लढाईत फ्रेंच आणि ब्रिटिश परस्परांच्या विरोधात लढले?
 A) प्लासीची लढाई
 B) असईची लढाई
 C) जावळीची लढाई
 D) हळदीघाटची लढाई

This question paper contains 2 printed pages]

RB—86—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

MILITARY SCIENCE

Paper III

(Guerrilla Warfare and Terrorism)

(Friday, 17-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

- N.B. :-**
- (i) Attempt All questions.
 - (ii) All questions carry equal marks.
 - (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
 - (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the elements of Guerrilla Warfare. 10
गनिमी युद्धपद्धतीचे घटक स्पष्ट करा.

Or
(किंवा)

Explain the importance of Battle of Pratapghad.
प्रतापगडच्या लढाईचे महत्व स्पष्ट करा.

2. Explain the meaning and concept of Terrorism. 10
दहशतवादाचा अर्थ आणि संकल्पना स्पष्ट करा.

Or
(किंवा)

Discuss on the military importance of attack on the Shahistekhan by Shivaji Maharaj.

शिवाजी महाराजांनी शाहिस्तेखानावर केलेल्या आक्रमणाचे लष्करी महत्व यावर चर्चा करा.

P.T.O.

3. Discuss on the Naxal Movement in India. 10

भारतातील नक्षलवादी चळवळ यावर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Write in detail on Insurgency in North-East India.

भारताच्या ईशान्यपूर्वेकडील विप्लववादाच्या समस्येवर सविस्तर लिहा.

4. Explain the role of Bahirji Naik as a spy. 10

गुप्तहेर म्हणून बहिर्जी नाईक यांची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss on the various terrorist attacks on India.

भारतावरील झालेल्या वेगवेगळ्या दहशतवादी हल्ल्यांविषयी चर्चा करा.

5. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Mao-Tse-Tung

(ii) Santaji-Dhanaji

(iii) Terrorist group in Kashmir

(iv) Surgical strike.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) माओ-त्से-तुंग

(ii) संताजी-धनाजी

(iii) काश्मिर मधील दहशतवादी गट

(iv) सर्जिकल स्ट्राईक.